

Sygnatura akt IX C 655/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 25-09-2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Monika Skibińska

Protokolant:Anna Marczak

po rozpoznaniu w dniu 25-09-2013 r. we W.

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko G. F.

- o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt IX C 655 / 12

UZASADNIENIE

Powódka A. M. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej G. F. kwotę 18.302,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 16.403,20 zł od dnia 10 listopada 2004 r. do dnia zapłaty;
- 1.625,84 zł od dnia 11 listopada 2004 r. do dnia zapłaty;
- 168,33 zł od dnia 4 grudnia 2004 r. do dnia zapłaty;
- 23,40 zł od dnia 3 marca 2005 r. do dnia zapłaty;
- 82,13 zł od dnia 11 czerwca 2005 r. do dnia zapłaty

oraz kosztów zastępstwa procesowego, a nadto o zabezpieczenie roszczenia poprzez ustanowienie na jej rzecz hipoteki przymusowej w kwocie 39.154,30 zł na lokalu mieszkalnym nr (...) położonym we W. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Krzyków, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W uzasadnieniu powódka podała, że zawarła ze swoją babcią – M. S. umowę, na mocy której zobowiązała się przekazać jej pieniądze na pokrycie kosztów związanych z wykupem przez M. S. lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) we W., w zamian za co M. S. zobowiązała się ustanowić powódkę jedyną spadkobierczynią przedmiotowego mieszkania. W celu wykonania w/w umowy, powódka w dniu 9 listopada 2004 r. wpłaciła na konto Gminy W. kwotę 16.403, 20 zł (14.805 zł tytułem ceny sprzedaży mieszkania, 390,40 zł tytułem kosztów wyceny lokalu oraz 1.207, 80 zł jako pierwszą opłatę roczną za użytkowanie wieczyste nieruchomości). W dniu 10 listopada 2004 r. Gmina W. sprzedała M. S. mieszkanie położone przy ul. (...) we W., a koszty zawarcia tej umowy w kwocie 1.625,84 zł także pokryła powódka. Następnie w dniu 3 grudnia 2004 r. powódka zapłaciła opłatę za mieszkanie za listopad 2004 r. w wysokości 168,33 zł, w dniu 2 marca 2005 r. podatek od nieruchomości w kwocie 23,40 zł oraz w dniu 10 czerwca 2005 r. opłatę za użytkowanie wieczyste w kwocie 82,13 zł. Łącznie powódka na mieszkanie M. S. wydatkowała 18.302,90 zł. M. S. nie dotrzymała jednak umowy zawartej z powódką i w testamencie notarialnym z dnia 30 grudnia 2005 r.

do całego spadku powołała swoją córkę G. F., o czym powódki nie poinformowała. O treści w/w testamentu powódka dowiedziała się dopiero po śmierci babci. Postanowieniem z dnia 29 marca 2012 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia, Wydział IX Cywilny w sprawie o sygn. akt I Ns 538/11 stwierdził, że spadek po M. S. na podstawie testamentu notarialnego z dnia 30 grudnia 2005 r. nabyła w całości pozwana.

Powódka podkreśliła, że M. S. zdecydowała się na wykupienie mieszkania wyłącznie za namową powódki i pod warunkiem, że to ona pokryje wszystkie koszty związane z tą transakcją. Powódka przeznaczyła na ten cel pieniądze, które wygrała w programie telewizyjnym „Awantura o kasę”. W związku z powyższym, zdaniem powódki, pozwana jest zobowiązana do zwrotu na rzecz powódki kwoty 18.302, 90 zł. Wezwanie pozwanej do wypłacenia w/w kwoty pozostało bez odpowiedzi.

(k. 2-3)

W piśmie procesowym z dnia 2 sierpnia 2012 r. powódka jako podstawę materialnoprawną swojego roszczenia podała art. 471 k.c. w zw. z art. 922 § 1 k.c. i art. 1031 § 1 k.c.

(k. 22)

Postanowieniem z dnia 11 października 2012 r. tut. Sąd oddalił wniosek o zabezpieczenie powództwa.

(k. 28-30)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że jest córką zmarłej M. S.. Podała, że ani ona, ani jej matka nie wiedziały o manipulacji powódki przy wykupie mieszkania. Powódka przed wykupem mieszkania nie utrzymywała z babcią żadnych kontaktów rodzinnych. W listopadzie 2004 r. przysłała do babci, aby namówić ją do wykupu mieszkania, przy czym wprowadziła babcię w błąd, że przysługująca jej bonifikata 85% zostanie zniesiona i mieszkanie należy wykupić szybko, w czym powódka zaofiarowała się pośredniczyć. M. S. przekazała powódce znajdujące się w mieszkaniu euro do wymiany, które przeznaczone było na wykup mieszkania w przyszłości z udziałem pozwanej. Wykup mieszkania wiąże się ze zwiększonymi kosztami, które poniosła pozwana.

Pozwana zwróciła uwagę, że powódka doprowadziła starszą chorą osobę do niekorzystnego w tym czasie rozporządzenia swoim majątkiem, narażając ją na dodatkowe, niepotrzebne w tym czasie, koszty.

Podniosła, że powódka nie wykazała, by wpłaty dokonano na rzecz sprzedającego mieszkanie pochodziły z jej majątku, a jej żądanie jest bezzasadne.

(k. 63-65).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. – babcia powódki i matka pozwanej – zamieszkiwała w lokal mieszkalnym nr (...), położonym na przy ul. (...) we W.. Było to mieszkanie kwaterunkowe.

(bezsporne)

W dniu 26 czerwca 2004 r. powódka A. M.(wcześniej L.) wygrała w teleturnieju telewizyjnym „(...)” nagrodę rzeczową w postaci współwłasności dwóch motocykli marki H.D.o wartości 34.160 zł. Nagrodę tę powódka odebrała, a następnie sprzedała.

Dowód :

- **pismo (...) Grupy SA, k. 14;**
- **oświadczenie z dnia 14 lipca 2004 r., k. 15;**
- **zeznania świadka Z. L.'ego, k. 85-86.**

W dniu 10 listopada 2004 r. Gmina W. zawarła z M. S. umowę użytkowania wieczystego i sprzedaży, na mocy której sprzedała jej lokal mieszkalny nr (...) o powierzchni użytkowej 38,25 m², składający się z dwóch pokoi, kuchni, łazienki i przedpokoju, położony na drugim piętrze budynku przy ul. (...) we W., wraz ze związanym z tym lokalem udziałem wynoszącym (...) części we współwłasności części wspólnych budynku, a nadto oddała jej w użytkowanie wieczyste na okres do dnia 29 kwietnia 2103 r. ułamkową część działki nr (...), o pow. 425 m², obręb S., położonej we W. przy ul. (...), wynoszącą (...) części, jako prawo związane z własnością lokalu za kwotę 98.700 zł, która po zastosowaniu bonifikaty 85 % wyniosła 14.805 zł. Dodatkowo nabywczyni zapłaciła koszt wyceny nieruchomości lokalowej w kwocie 390,40 zł brutto oraz pierwszą opłatę roczną za użytkowanie wieczyste w kwocie 1.207,80 zł. Koszty notarialne zawarcia przedmiotowej umowy wyniosły 1.625,84 zł.

Dowód :

- **umowa użytkowania wieczystego i sprzedaży z dnia 10 listopada 2004 r., akt notarialny rep. (...), k.6-8.**

Z konta powódki wpłacono następujące kwoty:

- w dniu 9 listopada 2004 r. – 16.403,20 zł na rzecz Gminy W.
- w dniu 3 grudnia 2004 r. – 168,33 zł na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...)
- w dniu 2 marca 2005 r. – 23,40 zł na rzecz Gminy W. (podatek od nieruchomości)
- w dniu 10 czerwca 2005 r. – 82,13 zł na rzecz Gminy W. (opłata za użytkowanie wieczyste).

Dowód :

- **dowody wpłaty z 9 listopada 2004 r., 3 grudnia 2004 r., 2 marca 2005 r., 10 czerwca 2005 r., k. 9-11.**

W dniu 30 grudnia 2005 r. M. S. podpisała testament w formie aktu notarialnego, w którym do dziedziczenia całości spadku powołała swoją córkę G. F..

Dowód :

- **testament z dnia 30 grudnia 2005 r., akt notarialny rep. A nr 3161/2005, k.12.**

Decyzją z dnia 23 września 2008 r. Prezydent W. na wniosek M. S. orzekł o wymeldowaniu Z. L. z dotychczasowego stałego miejsca pobytu w lokalu przy ul. (...) we W. z uwagi na to, że nie zamieszkiwał on w tymże lokalu od ponad 34 lat.

Dowód :

- **decyzja z dnia 23 września 2008 r., k. 69.**

W dniu 24 marca 2009 r. Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności we W. orzekł u M.S. znaczny stopień niepełnosprawności i stwierdził, że wymaga ona stałej opieki osób trzecich.

Dowód :

- **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, k. 68.**

Postanowieniem z dnia 29 marca 2012 r., sygn. akt IX Ns 538/11 Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział IX Cywilny stwierdził, że spadek po M. S., zmarłej w dniu 13 sierpnia 2011 r. we W. ostatnio stale zamieszkałej we W. przy ul. (...) na podstawie testamentu notarialnego z dnia 30 grudnia 2005 r. nabyła w całości córka G. F..

Dowód :

- **postanowieniem z dnia 29 marca 2012 r., sygn. akt IX Ns 538/11, k. 13;**
- **wniosek o stwierdzenie nabycia spadku z dnia 25 sierpnia 2011 r., k. 26-27.**

Pismem z dnia 21 czerwca 2012 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 18.302,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty:

- 16.403,20 zł od dnia 10 listopada 2004 r. do dnia zapłaty;
- 1.625,84 zł od dnia 11 listopada 2004 r. do dnia zapłaty;
- 168,33 zł od dnia 4 grudnia 2004 r. do dnia zapłaty;
- 23,40 zł od dnia 3 marca 2005 r. do dnia zapłaty;
- 82,13 zł od dnia 11 czerwca 2005 r. do dnia zapłaty

tytułem zwrotu uiszczonej przez nią ceny zakupu przedmiotowego mieszkania w terminie 5 dni od dnia otrzymania wezwania.

Dowód :

- **pismo z dnia 21 czerwca 2012 r. wraz z potwierdzeniem nadania, k. 16-17.**

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka dochodziła od pozwanej zapłaty kwoty 18.302,90 zł. Jako podstawę materialnoprawną swojego żądania wskazywała art. 471 k.c. w zw. z art. 922 § 1 k.c. i art. 1031 § 1 k.c.

Jako źródło zobowiązania wskazywała umowę, jaką miała zawrzeć ze swoją babcią M. S. umowę, na mocy której miała zobowiązać się przekazać babci pieniądze na pokrycie kosztów związanych z wykupem lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) we W., w zamian za co M. S. zobowiązała się miała do ustanowienia powódki jedyną spadkobierczynią przedmiotowego mieszkania.

Powódka wywodzi zatem swoje roszczenie z umowy, w której zmarła w dniu 13 sierpnia 2011 r. M. S. zobowiązałaaby się do powołania do dziedziczenia powódki.

Wypada zauważyć, że na gruncie polskiego prawa zawarcie umowy dziedziczenia jest wyłączone. Wynika to wprost z art. 1047 k.c., który stanowi, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w tytule niniejszym umowa o spadek po osobie żyjącej jest nieważna. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny sankcja nieważności obejmuje także takie umowy zawarte pomiędzy przypuszczalnym spadkobiercą a spadkodawcą, na mocy których spadkodawca powołuje do dziedziczenia drugą stronę umowy (por. E. Skowrońska-Bocian, Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga czwarta. Spadki, Warszawa 2008, s. 282). Na mocy art. 941 k.c. jedyną czynnością, pozwalającą osobie fizycznej rozporządzić

całością lub częścią majątku no wypadek śmierci jest testament. W tym ostatnim jednak spadkobierczyni powołała swoją córkę – pozwaną.

Należy zatem stwierdzić, że powódka opiera swoje żądanie na umowie, którą *ex lege* uznać należy za nieważną. W takich okolicznościach powołanie się przez powódkę, reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika, na art. 471 k.c., zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, jest całkowicie chybione.

Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu powódka nie wywiązała się ze spoczywającego na niej ciężaru dowodowego.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Normie tej w warstwie procesowej odpowiadają art. 3 k.p.c., zgodnie z którym strony zobowiązane są przedstawiać dowody oraz art. 232 k.p.c., stanowiący, że strony zobowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Jako wierzyciel dochodzący zaspokojenia wierzytelności powinna ona wykazać podstawę (źródło) zobowiązania pozwanej i jego wysokość.

W ocenie Sądu powódka nie przedstawiła dowodów, mogących wskazywać na istnienie, ani tym bardziej wysokość zobowiązania pozwanej.

Nie wykazała zwłaszcza, by poniosła na nieruchomości spadkodawczyni jakiegokolwiek nakłady, które podlegałyby zwrotowi.

Za dowód taki nie można uznać przedłożonych dowodów wpłat. Nie wynika z nich bowiem z na podstawie jakiego zobowiązania były one dokonywane, a nadto, czy pochodziły rzeczywiście z majątku powódki, czy też była ona jedynie pośrednikiem przy przekazywaniu środków w imieniu babci, dla której, z uwagi na wiek i stan zdrowia, załatwianie tego rodzaju formalności mogłoby być utrudnione czy wręcz niemożliwe. Takim dowodem nie jest także wezwanie pozwanej do zapłaty.

Powódka powołała się na art. 922 § 1 k.c., zgodnie z którym prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób oraz art. 1031 § 1 k.c., stosownie do którego w razie prostego przyjęcia spadku spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe bez ograniczenia. Nie wykazała jednak nawet istnienia zobowiązania spadkobierczyni wobec niej.

Sąd pozbawiony został możliwości jakiegokolwiek weryfikacji źródła i zakresu zobowiązania powoda – nie wiadomo bowiem, co jest podstawą wskazanych w pozwie należności.

Należy stwierdzić, że powódka, zastępowana przez zawodowego pełnomocnika, nie udźwignęła ciężaru prowadzenia procesu i prezentacji materiału dowodowego. Sąd uznał, że powód nie wywiązał się z ciążącego na nim obowiązku udowodnienia zasadności zgłoszonego roszczenia. Prowadzi to do wniosku, że zgłoszone w pozwie żądanie nie zostało należycie udowodnione, co z kolei powoduje jego oddalenie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.